

Finanční gramotnost v selhávajícím státě - case study Ukrajina

Tadeáš PALA - Vojtěch MÜLLNER

Informace k paperu

- Rozvojová ekonomie
- Finanční gramotnost
- Ukrajinské regiony
- OECD
- **JEL classification:** A20-(Economic Education and Teaching of Economics), D14 (Household Behavior and Family Economics)

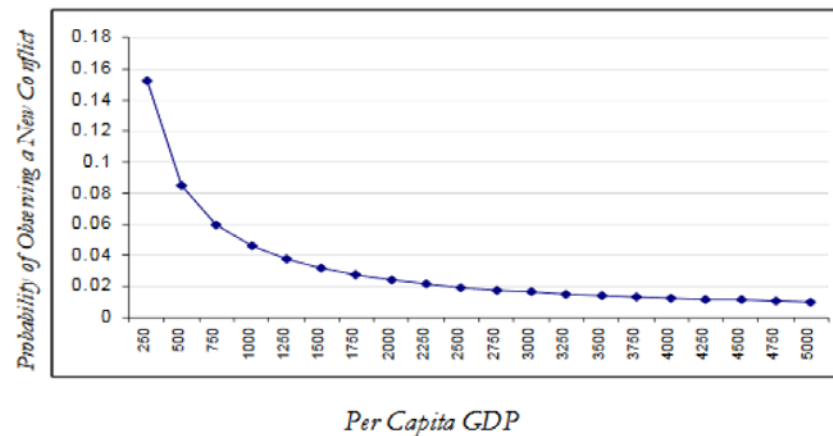
CÍL paperu

- Analýza finanční gramotnosti
- Ověření vlastní sondou
- Identifikace výlučnosti v regionálním kontextu (?)
- Možný kontext konfliktu (?)

Teoretické zakořenění

- Rozvojová ekonomická teorie Collier a Hoeffler
- Socioekonomická deziluze a nízká životní úroveň
- Další faktory podle Colliera k agregaci konfliktu
- Špatná gramotnost nemůže umožnit rozvoj

Obr. 1: Pravděpodobnost pozorování vzniku nového konfliktu/ HDP per capita UNICEF

Zdroj: Humphreys (2003)

568 P. COLLIER AND A. HOEFFLER

Table 2 Descriptive statistics

	Sample (n = 1167)	No civil war (n = 1089)	Civil war (n = 78)
War starts	0.067	0	1
Primary commodity exports/GDP	0.168	0.169	0.149
GDP per capita (const. US\$)	4061	4219	1645
Diaspora (relative to population of country of origin)	0.017	0.018	0.004
Male secondary schooling (% in school)	43.42	44.39	30.3
GDP per capita growth (average for previous 5 years)	1.62	1.74	-0.23
Previous war (% with war since 1945)	20.8	18.5	53.8
Peace duration (months since last conflict)	327	334	221
Forest cover (%)	31.11	31.33	27.81
Mountainous terrain (%)	15.82	15.17	24.93
Geographic concentration of the population (Gini)	0.571	0.569	0.603
Population density (inhabitants per square km)	150	156	62
Population in urban areas (%)	45.11	46.00	32.7
Ethnic fractionalization (index, 0–100)	39.57	38.64	52.63
Religious fractionalization (index, 0–100)	36.09	35.98	37.70
Polarization $\alpha = 1.6$ (index, 0–0.165)	0.077	0.077	0.076
Democracy (index, 0–10)	3.91	4.07	1.821
Ethnic dominance (% with main ethnic group 45–90%)	0.465	0.465	0.452
Income inequality (Gini)	0.406	0.406	0.410
Land inequality (Gini)	0.641	0.641	0.631

Note: We examine 78—rather than the 79—war starts as listed in Table 1 because Pakistan experienced two outbreaks of war during 1970–74. We only include one of these war starts to avoid double counting.

Realita Ukrajiny

- Exkluzivní přístup skrze zkušenosti z humanitárního sektoru
- Socioekonomická deziluze
- Školní systém
- Kontext půjček
- Různé měny

Metody a analýza dat

- OECD/INFE (2010 a 2017 konzistentní)
- 11.8/21 score
- Ukrajina 29/31 (OECD Chart 2016-17)
- sonda

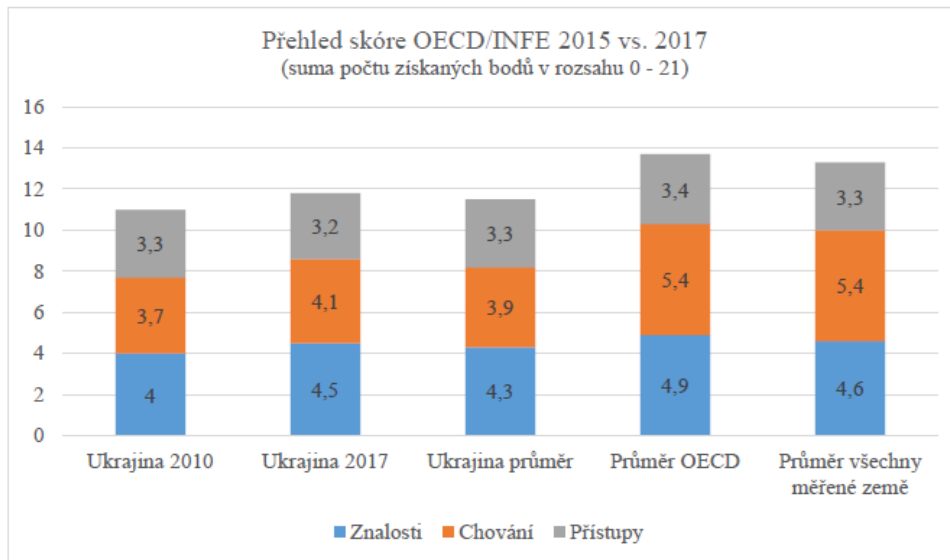
FINANCIAL LITERACY,
AWARENESS, AND
INCLUSION IN UKRAINE
UKRAINE IP-FSS BUY-IN
REGIONAL ECONOMIC GROWTH PROJECT

OECD/INFE (USAID 2017) analýza

- Znalosti (Knowledge),
- Chování (Behavior),
- Přístupy (Attitude),
- Celkové skóre,

- Centrální: Kirovograd, Čerkasy, Poltava, Vinica (oblasti),
- Severní: Žitomyr, Kyjev, Černigiv, Sumy (oblasti),
- Jižní: Oděsa, Mykolajiv, Cherson (oblasti),
- Západní: Volyňská, Zakarpatská, Lvovská, Ivano-Frankivská, Chmelnická, Rovenská, Ternopilská, Černivecká (oblasti),
- Východní: Charkovská, Dněpropetrovská, Zápороží (oblasti), Doněcká a Luhanská (části oblastí kontrolované ukrajinskou vládou),

Graf. 1: Přehled skóre OECD/INFE 2015 vs. 2017

Zdroj: USAID (2017)

Tab. 1: Skóre OECD/INFE 2017 v jednotlivých regionech

Posuzovaná sféra	Ukrajina - celek	Centrální	Severní	Jižní	Západní	Východní
Znalosti	4,25	4,41	4,28	4,19	3,99	4,35
Chování	3,89	3,82	3,71	4,12	3,88	3,96
Přístupy	3,29	3,12	3,40	3,32	3,60	3,05
Celkové skóre	11,4	11,4	11,4	11,6	11,5	11,4

Zdroj: USAID (2017)

Sběr dat - sonda

- Populace obce Krasnogorovka
- 100 respondentů
- 58% v „ZNALOSTI“ vs. 62% USAID 2017 „VÝCHOD“
- Součást aplikovaného výzkumu

Shrnutí a závěr

- Možný kontext konfliktu?
- V užším smyslu ne v širším asi ano
- Universální riziko pro celou zemi napříč regiony
- Latentní, ale závažné problémy v kontextu „peacebuilding proces“

Zdroje

- AGARWAL, S., MAZUMDER, B., (2013). [Cognitive Abilities and Household Financial Decision Making](#). *American Economic Journal*, vol. 5, no. 1, pp. 193-207. ISSN: 19457782. DOI: 10.1257/app.5.1.193.
- ALSEMGEEST, L., (2015). Arguments for and against financial literacy education: Where to go from here?. *International Journal of Consumer Studies*, vol. 39, no. 2, pp. 155– 161. ISSN 1470-6423. DOI 10.1111/ijcs.12163.
- ATKINSON, A., MESSY, F., (2012). Measuring Financial Literacy: Results of the OECD/ International Network on Financial Education (INFE) Pilot Study. *OECD Working Papers on Finance, Insurance and Private Pensions*. no. 15, OECD Publishing. ISSN 20797117. DOI [10.1787/5k9csfs90fr4-en](#).
- CIERPAL-WOLAM, M., POTOCKI, T., (2018). Factors shaping the financial capability of low-income consumers from rural regions of Poland. *International Journal of Consumer Studies*, vol. 43, no. 2, pp. 187-198. ISSN 1470-6431. DOI [10.1111/ijcs.12498](#).
- COLLIER, P., (2004). Economic Causes Of Civil Conflict and their Implications for Policy. In Crocker, Chester A., Hampson F. O., Aall, P. (eds.) *Managing Global Chaos*. Washington DC: US Institute of Peace. ISBN 9781878379597.
- COLLIER, P., HOEFFLER, A., (2004). Greed and grievance in civil war. *Oxford Economic Papers*, vol. 56, no. 4, pp. 563–595. ISSN 1464-3812. DOI [10.1093/oeq/gpf064](#).
- EFA Global Monitoring Report, (2011). *The hidden crisis: Armed conflict and education*. [online]. [cit. 2019-15-03]. Dostupné z: <https://news.harvard.edu/wp-content/uploads/2016/02/190743e.pdf>.
- HUMPHREYS, M., (2003). *Economics and Violent Conflict*. Harvard University: Conflict prevention initiative. [online]. [cit. 2019-16-03]. Dostupné z: https://www.unicef.org/socialpolicy/files/Economics_and_Violent_Conflict.pdf.
- IMF, (2017). *Report for Selected Countries and Subjects*. [online]. [cit. 2019-14-02]. Dostupné z: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2017/02/weodata/weorept.aspx?sy=2017&ey=2017&scsm=1&ssd=1&sort=country>.
- OECD, (2016). *OECD/INFE International Survey of Adult Financial Literacy Competencies*. [online]. [cit. - 2019-25-02]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/daf/fin/financial-education/OECD-INFE-International-Survey-of-Adult-Financial-Literacy-Competencies.pdf>.
- OECD, (2018). *OECD/INFE Toolkit For Measuring Financial Literacy And Financial Inclusion*. [online]. [cit. 2019-20-02]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/finance/financial-education/2018-INFE-FinLit-Measurement-Toolkit.pdf>.
- ROTBURG, R., (2004). *When states fail: causes and consequences*. Princeton, N.J.: [Princeton University Press](#). ISBN 0691116725.
- TRANSPARENCY INTERNATIONAL, (2018). *Corruption Perceptions Index 2018* [online]. [cit. 2019-17-03]. Dostupné z: <https://www.transparency.org/cpi2018>
- USAID, (2010). *Financial Literacy and Awareness in Ukraine: Facts and Findings* [online]. [cit. 2019 20-02]. Dostupné z: https://pfin.com.ua/wp-content/uploads/2012/07/finlit_survey_6dec2010_en.pdf
- USAID, (2017). *Financial Literacy, Awareness, And Inclusion In Ukraine* [online]. [cit. 2019-22-02]. Dostupné z: <https://static1.squarespace.com/static/506f165ae4b072c9aeb650ec/t/5a9598688165f577e860d0e9/1519753322687/Financial+Literacy%2C+Awareness%2C+and+Inclusion+in+Ukraine+%5BENG%5D+November+2017.pdf>
- ZELINSKA, O., (2017). Ukrainian Euromaidan protest: Dynamics, causes, and aftermath. *Sociology Compass* vol. 11, no. 9, pp. 1-12. ISSN 1751-9020. DOI [10.1111/soc4.12502](#).